

FOLKETINGETS OMBUDSMAND

Gammel Torv 22 1457 København K
Telefon 33 13 25 12 Telefax 33 13 07 17
Ekspedition 10-16 fredag 10-15 lørdag ukket

Dato 19. NOV. 1990

J. nr. 1990-433-42 PH/LB
(Bedes anført ved henvendelser)

Fru Signe Ibsen
Lærkevej 26
9700 Brønderslev

+ bilag

I tilslutning til tidligere brevveksling skal jeg meddele, at jeg nu har afsluttet min behandling af sagen vedrørende Brønderslev Kommunes salg af et areal ved Øster Hjerimitslev.

De klager over, at kommunen ikke offentliggjorde, at arealet var til salg, således at byens borgere kunne have haft medindflydelse på beslutningen om salg af arealet.

Det fremgår af de foreliggende oplysninger, at salget vedrører et areal på 47.704 m², hvis ejendomsværdi og grundværdi ifølge ejendomsattest er ansat til 0 kr. Arealet er solgt til Hans Kjeldgaard for 30.000 kr., bl.a. på vilkår, at der til enhver tid skal være adgang for almenheden til arealet, hvilket skulle lyses servitutstiftende på ejendommen.

Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt har i skrivelse af 26. februar 1990, efter forudgående høring af kommunen, besvaret Deres klage over kommunens fremgangsmåde ved salget. Tilsynsrådets skrivelse indeholder en nærmere redegørelse for de oplysninger og synspunkter, som De har fremført til støtte for klagen. I tilsynsrådets afgørelse er udtalt følgende:

"...

Der findes ikke i lovgivningen eller almindelige retsgrundsætninger

bestemmelser, der pålægger en kommune at anvende bestemte fremgangsmåder ved salg af kommunens ejendomme.

I cirkulærskrivelse nr. 223 af 28. oktober 1974 til samtlige tilsynsråd, kommunalbestyrelser og amtsråd samt Hovedstadsrådet er der fastsat regler om offentlig udbud ved salg af kommunale ejendomme til medlemmer af kommunalbestyrelsen og kommunalt ansatte. Ifølge cirkulærskrivelsen, der blev udsendt efter henstilling fra Folketingets Ombudsmand, skal en kommunal ejendom være annonceret til offentligt udbud, hvis ejendommen ønskes afhændet til et kommunalbestyrelsesmedlem eller en kommunalt ansat.

Efter cirkulærskrivelsen skulle tilsynsrådene ved stillingtagen til ansøgninger om samtykke efter styrelseslovens § 59 til afhændelse af kommunal ejendom påse, at retningslinjerne var fulgt ved salg til kommunalbestyrelsesmedlemmer og kommunalt ansatte.

Kravet om tilsynsmyndighedernes godkendelse af kommunale ejendomsdispositioner blev ophævet i 1980, men Indenrigsministeriet har med skrivelse af 13. juni 1986 efter henstilling fra Folketingets Ombudsmand gjort samtlige kommunalbestyrelser og amtsråd m.fl. bekendt med det ønskelige i, at bestemmelserne i cirkulærskrivelsen fortsat iagttages.

Ombudsmandens henstilling var begrundet i, at bestemmelser om offentlig udbud har til formål at sikre, at der ved dispositioner af den omhandlede art opnås de for det offentlige bedst mulige vilkår. Ved salg til ansatte m.fl. kommer det desuden i betragtning, at kravet om forudgående udbud er egnet til at styrke tilliden til, at der ikke sker en begunstigelse af de pågældende på det offentlige regning.

Også i tilfælde, hvor der - som her - ikke er tale om salg til kommunalbestyrelsesmedlemmer eller kommunalt ansatte er det hensigtsmæssigt, at salg af kommunale ejendomme (normalt) sker efter offentligt udbud, selv om der ikke er et egentligt lovkrav herom. Ved offentligt udbud opnås, at alle kommunens borgere gøres bekendt

med, at der er kommunalt ejede ejendomme til salg. Hensynet til, at borgerne gøres bekendt med, at en kommunal ejendom er til salg, synes i særlig grad at have gjort sig gældende i denne sag, dels fordi der er tale om et tidligere fælles areal af rekreativ betydning for borgerne i Øster Hjermitslev, dels fordi borgerne på baggrund af, at kommunen tidligere havde inddraget dem i overvejelserne om arealets anvendelse, måtte kunne forvente, at dette også ville ske denne gang.

Da der ikke ses at være handlet i strid med gældende bestemmelser, og da det falder uden for tilsynsrådets kompetence at tage stilling til hensigtsmæssigheden af kommunens beslutninger og til sagsbehandlingen, kan tilsynsrådet imidlertid ikke foretage sig videre i sagen.

..."

Brønderslev Kommune har i en skrivelse af 17. maj 1990 til mig udtalt, at dispositionerne efter kommunens opfattelse er fuldt legale, og at der næppe var opnået en bedre pris til anden side.

Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt har i sin udtalelse af 26. juni 1990 til mig henholdt sig til tilsynsrådets udtalelse af 26. februar 1990.

Jeg skal herefter udtale følgende:

Som meddelt i min skrivelse af 28. marts 1990 til Dem har jeg ikke mulighed for at tage (direkte) stilling til Brønderslev Kommunes behandling af sagen. Jeg kan alene foretage en vurdering af Tilsynsrådet for Nordjyllands Amts behandling af sagen som tilsynsmyndighed med kommunen.

Tilsynsrådets beslutning om ikke at foretage videre i sagen er

truffet på baggrund af bestemmelsen i § 61 i den dagældende lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 31 af 22. januar 1990). Bestemmelsen havde følgende indhold:

"...

Har kommunalbestyrelsen truffet en beslutning, der strider mod lovgivningen, kan tilsynsmyndigheden sætte beslutningen ud af kraft, hvis den ikke er bragt til udførelse.

..."

Tilsynsmyndighederne - tilsynsrådene og Indenrigsministeriet - kontrollerer efter denne bestemmelse, om de kommunale beslutninger er i strid med lovgivningen, herunder almindelige (uskrevne) retsgrundsætninger. Derimod falder det som nævnt af tilsynsrådet i skrivelsen af 26. februar 1990 til Dem udenfor tilsynets opgave at bedømme hensigtsmæssigheden af de kommunale beslutninger eller kommunens sagsbehandling i øvrigt.

Jeg forstår Deres klage således, at De ikke bestrider, at kommunens salg er lovligt, men De er utilfreds med, at kommunen ikke har orienteret borgerne om Hans Kjeldgaards ønske om at erhverve arealet, således at borgerne kunne have haft medindflydelse på beslutningen om at sælge arealet, eventuelt selv have købt arealet.

Som nævnt af tilsynsrådet i skrivelsen af 26. februar 1990 til Dem, findes der ikke i lovgivningen eller i almindelige retsgrundsætninger bestemmelser, der pålægger en kommune at anvende bestemte fremgangsmåder ved salg af kommunens ejendomme.

Som ligeledes oplyst af tilsynsrådet havde Indenrigsministeriet (efter henstilling fra Folketingets Ombudsmand) i en cirkulærskrivelse af 28. oktober 1974 til blandt andre samtlige kommunalbestyrelser fastsat regler om anvendelse af offentligt udbud ved salg af kommunale ejendomme til kommunalbestyrelsesmedlemmer og kommunalt ansatte. Overholdelsen heraf skulle påses af tilsynsrådene i for-

bindelse med meddelelse af samtykke efter den dagældende § 59 i lov om kommunernes styrelse til afhændelse af kommunale ejendomme. Efter ophævelse af denne bestemmelse har Indenrigsministeriet på baggrund af en henstilling fra Folketingets Ombudsmand (se Folketingets Ombudsmands beretning 1985, s. 70 ff) i en skrivelse af 13. juni 1986 gjort samtlige kommunalbestyrelser og amtsråd m.fl. bekendt med det ønskelige i, at bestemmelserne i cirkulærskrivelsen fortsat iagttages.

Da der i det foreliggende tilfælde ikke er tale om salg til et kommunalbestyrelsesmedlem eller en kommunalt ansat, er salget ikke omfattet af de nævnte retningslinjer om offentligt udbud. Kommunens fremgangsmåde ved salg af arealet har derfor ikke været i strid med gældende bestemmelser om offentligt udbud m.v. Som anført falder det udenfor tilsynsmyndighedernes opgave at tage stilling til andet end retlige spørgsmål

På denne baggrund finder jeg ikke at kunne kritisere tilsynsrådets afgørelse af 26. februar 1990.

Noget andet er - som også påpeget af tilsynsrådet - at der kan være anledning til at overveje, om der bør fastsættes regler om, at salg af kommunale ejendomme også til andre end kommunalbestyrelsesmedlemmer m.v. skal udbydes offentligt. Jeg har ikke tilstrækkeligt grundlag for at afgive en egentlig henstilling over for Indenrigsministeriet om udfærdigelse af sådanne regler. Jeg har dog fundet det rettest at underrette ministeriet om sagen, således at det kan indgå i ministeriets løbende overvejelser med hensyn til fastsættelse af retningslinjer på dette område.

De indsendte bilag vedlægges.

Med venlig hilsen

Hans Gammeltoft-Hansen

Kopi er samtidig sendt til:

Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt

j.nr. 089-3-90-2-1989 + akter